

e-Infomační bulletin SKOK

pro organizace
působící v sociální a zdravotně sociální oblasti
za červenec 2011

Je dobrovolnictví nástrojem sociálního začleňování?

Když skončil Evropský rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, jeho aktéři automaticky předpokládali, že i další rok – rok dobrovolnictví – se bude ubírat podobným směrem. Evropská síť proti chudobě dokonce zahájila nový evropský rok prosincovou konferencí, která prezentovala dobrovolnictví jako nástroj sociální inkluze. Dobrovolnictví však tuto ambici plně nepřevzalo.

Je pravda, že evropský rozpočet na Rok dobrovolnictví byl proti loňskému roku poloviční. Měl však být doplněn z národních zdrojů.

Česká republika se k Evropskému roku dobrovolnictví postavila trochu bokem:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy přineslo představu o tom, že děti a mladí lidé potřebují dobrovolnictví jako smyslupnou náplň volného času – a že ho má mladá generace habaděj. Omezený rozpočet nedovolil vztáhnout aktivity na jiné cílové skupiny, a proto nebyly podpořeny projekty, které šly napříč generacemi a napříč obory, v nichž má dobrovolnická služba zcela jiný rozměr než jen „kvalitní trávení volného času“. Víme například, že v sociálních službách charit, diakonií, hospiců a ve zdravotnictví mají dobrovolníci plné ruce práce, že se věnují dobrovolnické službě systematicky, a nehledí na to, je-li právě na propagaci jejich činnosti dostatečný rozpočet.

Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě, se do značné míry podepsal na preferenci institucionálního dobrovolnictví. Jinými slovy, tento zákon upravil podmínky pro dobrovolnictví podporované státem, přičemž dobrovolníci vykonávající službu déle než tři měsíce (nikoliv jen při krátkodobých akcích), jsou státem více chráněni. Dlouhodobá dobrovolnická služba má velké výhody pro vysílající organizaci, avšak předpokladem je, že se na 3 roky akredituje u ministerstva vnitra jako dobrovolnická organizace. Zákon není „návodem k dobrovolnické službě“ pro jednotlivce, kteří o ni mají zájem. Ani neupravuje obecné podmínky pro dobrovolnou činnost. Okruhy činnosti se podle zákona týkají pomoci zdravotně a sociálně handicapovaným osobám, pomoci při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách, při ochraně a zlepšování životního prostředí, při péči o zachování kulturního dědictví, při pořádání kulturních nebo sbírkových charitativních akcí a programů mezinárodních organizací a institucí. Vláda usoudila, že zákon nefunguje, jak by měl. A tak se Evropský rok dobrovolnictví stal záminkou k realizaci změn na poli dobrovolnictví, včetně novely tohoto zákona. Příslušná ministerstva rozhodla, že gesci nad novelizací zákona o dobrovolnické službě od Ministerstva vnitra převezme MŠMT. Toto rozhodnutí vnáší spíše nejistotu do dobrovolnické sféry. Dostane se na humanitární a sociální programy? Nestane se dobrovolnictví jen poukázkou na vstup do světa, kde lze mezi mladými lidmi krásně a smysluplně trávit volný čas?

Uvádí se, že 100 miliónů Evropanů se v současné době věnuje dobrovolnictví. Kolik lidí z tohoto počtu žije v ČR, zdroje neuvádějí. Nicméně webová stránka www.dobrovolnik.cz, která se ustanovením MŠMT stala koncem roku 2010 hlavní internetovou prezentací všech klíčových událostí týkající se průběhu Evropského roku dobrovolnictví 2011 v České republice, nabízí pro zájemce o dobrovolnictví v létě 2011 tři čtyři místa, kde lze vykonat „brigádu“. Jsou ve středisku Diakonie ČCE v Mostě a ve Středisku křesťanské pomoci v Pardubicích. Tady jistě najdete na otázku „Je dobrovolnictví nástrojem sociálního začleňování?“ pozitivní odpověď. Jen jestli toho není trochu málo.

MUDr. Milena Černá, SKOK

Informace z MPSV

V průběhu července byly na webových stránkách ministerstva práce a sociálních věcí zveřejněny aktuální informace z realizace klíčových aktivit individuálního projektu **Podpora procesů v sociálních službách**. Vybrali jsme některé z nich:

Právní analýzy (Aktivita 01)

Poslední den v květnu byla předána dodavatelem Mott MacDonald a MT Legal celá právní analýza I, která byla následně rozeslána expertům k připomínkování. Termín pro zaslání připomínek expertů byl 7. 6. s tím, že den před odevzdáním se na MPSV uskutečnila schůzka. Na této schůzce s experty a MPSV byly jednotlivé připomínky předem projednány a došlo k ujasnění případných nepřesností.

První draft právní analýzy II byl dodán dodavatelem Holec, Zuska a partneři dne 3. 6. 2011. Analýza byla poté ihned předána expertům, kteří do 14. 6. podali MPSV připomínky. Před zasláním připomínek se experti setkali se zástupci MPSV, aby došlo k osobnímu projednání připomínek.

Právní analýza I. se skládá se čtyř dílčích částí:

- Analýza primárního práva společenství
- Analýza dopadu rozsudků a judikátů ESD
- Analýza transpozice směrnic do práva ČR a vyhodnocení dopadu na oblast sociálních služeb a jejich financování
- Doporučení pro koncepční legislativní činnost v oblasti sociálních služeb a způsobu jejich financování.

V rámci analýzy II. probíhá zapracovávání připomínek dodavatelem.

Byly uzavřeny smlouvy se zpracovateli oponentních studií k oběma analýzám (Prof. JUDr. Richard Pomahač, CSc., Prof. Ing. Vojtěch Krebs, CSc., JUDr. Kristina Koldinská). Analýza I. byla zároveň zpracovatelům oponentních studií dne 11. 7. zaslána s požadavkem na zpracování posudku.

Do poloviny srpna budou zpracovány oponentní posudky obou analýz. Po obdržení oponentních posudků budou výstupy KA 01 včetně oponentur v pdf formě vyvěšeny na webových stránkách projektu.

Pracovní setkání expertů (Aktivita 02, 03, 04)

V pátek 17. června se sešli vybraní experti v rámci aktivit 2,3,4. Jednalo se o druhé setkání. Účastníci byli seznámeni se souhrnnými informacemi k aktivitě 2 projektu Podpora procesů v sociálních službách a byla jim podána informace o budování expertního týmu.

Podstatným momentem setkání bylo plánované předání zadání úkolů pro aktivitu 2 – identifikace sociálních jevů, které mohou vést k obtížné sociální situaci nebo k sociálnímu vyloučení. V rámci jednání si experti vyzkoušeli na příkladu definování jednoho jevu dle předaného manuálu a šablony pro identifikaci.

Experti budou během června a července pracovat na zadání. Výstupy předloží do 20. července.

Kulatý stůl (Aktivita 05)

V úterý 21. června 2011 se konal kulatý stůl, na kterém se sešli členové expertní platformy v aktivitě č. 5 s vedoucím aktivity PhDr. Jakubem Čtvrtníkem a se zástupci společnosti GI projekt o.p.s. Společnost GI projekt zvítězila ve výběrovém řízení na zpracování analýzy „Krajské střednědobé plány rozvoje sociálních služeb – vytváření sítě sociálních služeb a jejich financování“ a na kulatém stole prezentovala první výstupy – analýzu existujících Střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb a teze pro vznik metodik pro vytváření optimální krajské sítě sociálních služeb a pro plánování finančních prostředků v rámci procesů vytváření krajských střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb.

Členové expertní skupiny diskutovali nad prezentovanými výsledky analýz a klíčovými tématy. Jejich připomínky budou podnětem pro zpracování finální podoby metodik.

Zdroj informace: www.mpsv.cz, odkaz Sociální služby ► Individuální projekt MPSV – Podpora procesů v sociálních službách. (vlč)

Provozování Karty sociálních systémů

Další informace o fungování Karty sociálních systémů se mohou poskytovatelé sociálních služeb dozvědět z *Dodatečných informací k podmínkám obchodní veřejné soutěže o nejvhodnější návrh na uzavření smlouvy o zajištění administrace výplat nepojistných dávek a dávek z oblasti státní politiky zaměstnanosti a provozování karty sociálních systémů.*

Zdroj informace: www.mpsv.cz, odkaz Obchodní veřejná soutěž. (vlč)

Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností

V rámci posílení společenského uplatnění seniorů a v souladu s obsahem a cíli Národního programu přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012 vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí zvláštní dotační program, jehož účelem je podpořit občanská sdružení zaměřená na aktivity ve prospěch seniorů, na zvýšení kvality života seniorů, problematiku spojenou se stárnutím populace, uspokojování potřeb starších osob a prosazování zájmů seniorů jako aktivních partnerů ve společnosti.

Podmínky a způsob poskytování dotací z tohoto programu jsou stanoveny Příkazem ministra č. 7/2011: Pravidla použití finančních prostředků dotačního programu „Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností“ [příloha č.1](#)

Žádosti o poskytnutí dotace z uvedeného dotačního programu pro rok 2012 lze podávat nejpozději do 12. září 2011 (rozhodující je datum poštovního razítka). Na žádosti podané po tomto termínu nebude brán zřetel a nebudou zařazeny do hodnocení. Formulář [žádosti ke stažení](#)

V rámci Ministerstva práce a sociálních věcí administruje dotační program Odbor sociálních služeb a sociálního začleňování. S případnými dotazy týkajícími se vyplnění žádosti nebo dotačního řízení vůbec se můžete obracet na Mgr. Kláru Vítkovou Rulíkovou: e-mail: klara.vitkova@mpsv.cz, tel.: 22192 4051.

Zdroj informace: www.mpsv.cz, odkaz Příprava na stárnutí. (vlč)

IOP - výzva pro oblast intervence 3.1, aktivita c) investiční podpora sociální ekonomiky

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ŠANCE PRO VÁŠ ROZVOJ

MPSV vyhlásilo dne 29. července 2011 kontinuální **8. výzvu** k předkládání žádostí o dotaci v rámci Integrovaného operačního programu Oblast intervence 3.1 Služby v oblasti sociální integrace Aktivita c) Investiční podpora sociální ekonomiky.

Technické dotazy týkající se zpracování projektové žádosti v programu Benefit7 budou zodpovídat pracovníci poboček Centra pro regionální rozvoj ČR.

Kontaktní osoba pro danou výzvu:

Ing. Veronika Tůmová, finanční manažerka, (dočasně zastupující i projektovou manažerku)
tel.: 221 924 053, e-mail: veronika.tumova@mpsv.cz, tel.: 221 923 926, e-mail: soc.integraceIOP@mpsv.cz.

Další informace:

Podrobné informace vztahující se k přípravě projektů v rámci výzvy jsou blíže uvedeny v dokumentu **"Příručka pro žadatele a příjemce"** a jejich přílohách, případně v Programovém dokumentu IOP. Tyto dokumenty jsou žadatelům k dispozici na internetových stránkách MPSV-www.mpsv.cz, podrobněji v sekci: Evropská unie/IOP/3.1 Služby v oblasti sociální integrace, viz: www.mpsv.cz/cs/10598, na internetových stránkách www.strukturalni-fondy.cz/iop a dále na internetových stránkách Centra pro regionální rozvoj ČR: www.crr.cz.

Zdroj informace: www.mpsv.cz. (vlč)

Poznámka redakce: O neinvestiční podporu vzniku a rozvoji nových podnikatelských aktivit zaměřených na sociální podnikání si mohou zájemci požádat prostřednictvím globálního grantu Sociální ekonomika Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost – podrobnosti viz www.esfcr.cz. (vlč)

Národní setkání lidí se zkušeností s chudobou a sociálním vyloučením 2011

SKOK na svých webových stránkách www.skok.biz, pod odkazem *Aktuality*, zveřejnil důležitý dokument *Zpráva z druhého národního setkání lidí se zkušeností s chudobou a sociálním vyloučením v České republice*. Národní setkání lidí se zkušeností s chudobou a sociálním vyloučením v roce 2011 organizovalo občanské sdružení IQ Roma servis ve spolupráci s dalšími poskytovateli sociálně-integračních služeb: A-kluby ČR, o. s. Ester, Rozkoší bez rizika, Novým prostorem, Oddělením sociální rehabilitace Magistrátu města Brna, Člověkem v tísní, Probační a mediační službou Brno, SOZE a SKOKem. Akci finančně podpořil Výbor dobré vůle Olgy Havlové a EAPN ČR. Setkání se uskutečnilo v Brně 15. a 16. dubna 2011.

Národní setkání lidí se zkušeností s chudobou a sociálním vyloučením je jedinečnou platformou pro vyjádření názorů ze strany lidí, kterých se problém sociálního vyloučení bezprostředně dotýká a pro které je jeho řešení nezbytnou podmínkou pro začlenění se do společnosti.

Národní setkání jako nástroj participace nejobtížněji oslovitelných, tedy lidí, kteří mají s chudobou a sociálním vyloučením konkrétní životní zkušenost, se v mnoha evropských zemích již několik let úspěšně využívá. Slouží jako platforma pro sběr podnětů ke změnám systému a politickým rozhodnutím. Ty jsou pak předkládány politické a úřednické reprezentaci země. Síla tohoto nástroje participace je v možnosti přispět pracovními metodami a jazykem, citlivěji přistupovat k životní situaci a zkušenostem zúčastněných. (vlč)

Diskuse k veřejné prospěšnosti pokračuje

Kulatý stůl s prof. Dr. JUDr. Karlem Eliášem, klíčovou osobností přípravy zásadní normy občanského práva – budoucího Občanského zákoníku (*dále jen OZ*), se konal v pondělí 18. července 2011 v Evropském domě v Praze. Diskuse se účastnily téměř čtyři desítky zástupců neziskových organizací pracujících v oblasti výchovy dětí a mládeže, životního prostředí, sociálních služeb a dalších spolků, také zástupci ministerstev, několik senátorů a poslanců či jejich asistentů. Živě se debatovalo o statutu veřejně prospěšných organizací (*dále jen VPO*) a o spolkovém právu v navrhovaném Občanském zákoníku. Kulatý stůl pořádala Česká rada dětí a mládeže v rámci Evropského roku dobrovolnictví 2011, který si klade za cíl vytvořit dobré podmínky pro činnost dobrovolníků.

Zdroj informace: www.dobrovolnik.cz, kde pod odkazem *Články* najdete celý záznam diskuse. (vlč)

Nabídka zaměstnání

SKOK hledá vhodného uchazeče na pozici výkonného ředitele – více viz příloha k e-bulletinu.

Tip pro Vás

Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách se zaměřením na oblast duševního zdraví

Absolvent získá penzum odborných znalostí, které může využít v sociálních službách zaměřených na různé cílové skupiny. Nejde tedy o vzdělávání určené pouze pro práci s duševně nemocnými. Práce s lidmi s duševním onemocněním je však v kurzu zdůrazněná, lektori jsou odborníky na tuto problematiku a seznamují účastníky se specifiky služeb pro duševně nemocné.

Kurz začíná letos **6. října** výukovou částí, rozdělenou do několika tematických bloků, např. Psychiatrické minimum, Psychosociální rehabilitace, Komunikační dovednosti, Zvládání obtížných situací a praktická sebeochrana při spolupráci s klientem, Základy krizové intervence apod. Následuje krátká praxe v některém zařízení sociálních služeb. Jedná se o akreditovaný (re)kvalifikační kurz podle § 37 vyhlášky č. 505/2006 Sb.

Bližší info a on-line přihlášku naleznete na www.fokustvs-vzdelavani.cz.

Deklarace přijatá 22. Valným shromážděním Evropské sítě proti chudobě

Dvacáté druhé Valné shromáždění EAPN se konalo v portugalském Lisaboně 16.-18. června 2011. Zúčastnily se ho delegace národních sítí proti chudobě z 27 zemí a 11 evropských organizací.

Letošní Valné shromáždění Evropské sítě proti chudobě se konalo za rostoucího rozhořčení z neschopnosti Evropské unie a vlád členských států činit v současné krizi solidární opatření, která by chránila lidi více než trhy. Delegáti varovali, že Evropa občany nebude podporována, pokud bude podkopávat základy sociálního zabezpečení (welfare states).

Záchranné plány a oddlužování zjevně dostávají lidi v Evropské unii do větší chudoby, ohrožují sociální soudržnost a zároveň posilují nadvládu finančních trhů a spekulujících firem. Především ve státech, které se musely podřídit finančním dohodám EU a MMF a přijmout půjčky s trestuhodnou výší úroků, se na krizi odpovídá restriktivními opatřeními, která těžce doléhají na nejzranitelnější členy společnosti.

Ačkoli se EU a členské státy zavázaly tvrdými úspornými opatřeními, soustavně odmítají vyžadovat ekonomickou disciplínu či finanční odpovědnost od chamtivých a spekulativních obchodních systémů, které zapříčinily finanční krizi globálně i v rámci EU. Zdá se navíc, že i Evropská centrální banka vyzdvihuje zájmy bank nad zájmy občanů.

Tímto způsobem se v Evropě nikdy nepodaří snížit podíl chudých, odpověď EU na krizi podkopává bezprostřední a dlouhodobé vyhlídky na rovnější a spravedlivější společnost. V tomto kontextu není překvapující, nýbrž velmi znepokojující, že je podpora projektu evropské integrace tak malá.

Evropská síť proti chudobě nesouhlasí s tvrzením, že tato přísná opatření nemají alternativu. Delegáti Valného shromáždění EAPN žádají evropské lídry, aby dali evropskému integračnímu projektu nové srdce tím, že

1. sociální a udržitelný rozvoj a solidaritu dají na klíčové místo evropských priorit a z lidských práv udělají centrální osu svého úsilí v boji proti chudobě a sociálnímu vyloučení,
2. stanoví ambiciózní a koherentní cíle snižování chudoby, které zohlední všechny tři indikátory odsouhlasené Evropskou radou (červen 2010) a zajistí důkladné monitorování dosaženého zlepšení pro všechny, kteří se ocitají v chudobě, včetně těch nejvíce znevýhodněných; tento monitoring musí odhalovat i případnou neschopnost plnit meziroční cíle ve snižování chudoby a musí ji označit za neospravedlnitelnou,
3. budou bránit a podporovat sociální stát a sociální práva jako nutnou podmínku ekonomické obnovy. Také tím, že budou následovat Doporučení aktivní inkluze prostřednictvím přijetí Evropské rámcové směrnice o přiměřenosti schémat minimálního příjmu, opatřeními podporujícími přístup všem ke kvalitním a cenově dostupným službám veřejného zájmu a pozitivními opatřeními na podporu zaměstnanosti,
4. budou bránit společné veřejné statky jako jsou voda, zdraví, doprava, sociální služby a základní právo,
5. budou posilovat reálnou ekonomiku včetně podpory sociální ekonomiky a komplexního investování do strategií trhu práce na vytváření a podporu kvalitního zaměstnání a příležitostí pro všechny,
6. omezí destruktivní systém spekulativního obchodování, donutí bankovní sektor, aby se podílel na nákladech, zavedou finanční transakční daně na financování sociálních investic a také zaručí vyšší míru transparentnosti jako jsou protikorupční opatření,
7. budou bojovat proti daňovým únikům prostřednictvím zrušení daňových rájů, zvláště těch, které jsou vytvořené na území Evropské unie, a budou razantněji pokračovat v boji proti organizovanému zločinu na panevropské úrovni, aby se odstranily klíčové mechanismy, které přispívají k příčinám chudoby a sociálního vyloučení,
8. vytvoří podmínky, které umožní členským státům půjčovat si za rozumné úroky, a budou podporovat solidaritu v Evropské unii,
9. budou rozvíjet nástroje k monitorování změn bohatství v členských státech a podporovat a implementovat opatření za účelem snižování nerovnosti v příjmech a bohatství.

Zdroj informace: elektronická zásilka z kanceláře EAPN ČR. (vlč)